

Parlamentul
Republicii Moldova

VO nr. 135

05 ottobre 2018

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

***Biroul Permanent al Parlamentului
Republicii Moldova***

În temeiul art. 73 al Constituției Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează spre examinare Parlamentului, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii.

Anexă:

1. Proiectul de lege
2. Nota informativă

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI
REPUBLICII MOLDOVA
D.D.R. Nr. 332
05 10 2018
Oră

Deputați în Parlament:

Odmostalec Vhadinic B
V. Bolea Vorile Bolea
Vla/ Ba/ Inca
/ Erigore Novac/
V.lovatius
C. Ferreli to

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Lege

pentru modificarea și completarea Legii nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii

Parlamentul adopta prezenta lege organică.

Art. I – Legea nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii (publicată în Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 205-207/673 din 28 septembrie 2012) cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

La articolul 5 se introduce lit. i¹⁾ cu următorul conținut:

” i¹⁾ oricărei persoane – o consultație și investigație anuală gratuită pentru depistarea precoce a infecțiilor cu transmitere sexuală care cauzează infertilitatea, indiferent de achitarea sau neachitarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală;”

Art. II – Dispoziții finale și tranzitorii

- (1) Prevederile prezentei legi intră în vigoare la data de 01 ianuarie 2019.
- (2) Guvernul, în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi va aduce actele sale în conformitate cu prezentele prevederi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă

la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii

Scopul proiectului de lege constă în prevenirea precoce a infertilității, prin depistarea și tratarea infecțiilor ce pot afecta sănătatea reproductivă a populației indiferent de statutul de persoană asigurată sau neasigurată medical.

Condițiile care au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite

Datele Organizației Mondiale a Sănătății arată că ponderea cuplurilor infertile pe plan mondial a crescut pe parcursul ultimilor 20 de ani cu 6,5 milioane, ajungând de la 42 milioane în 1990 la 48,5 milioane în 2010.

Conform datelor Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova, în 2012, la o femeie de vîrstă reproductivă reveneau în mediu 1,3 copii, mult mai puțin decît este necesar pentru simpla înlocuire a generațiilor (2,14-2,15 copii).

Republica Moldova se confruntă cu reducerea continuă a ratei fertilității, fiind, în anul 2014, țara cu cea mai înaltă rată a infertilității din statele europene și cele ex-sovietice.

Potrivit unui studiu realizat de Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) "Viitorul", incidența cuplurilor infertile în Republica Moldova s-a majorat de două ori pe parcursul ultimilor 10 ani.

Numărul cuplurilor care nu pot concepe un copil este tot mare, în timp ce un spor natural negativ se atestă deja de mai bine de 20 de ani.

Astfel, nivelul infertilității primare (atestată la femeile care nu au avut nicio sarcină) este de peste 3 la sută. Procentul infertilității secundare (imposibilitatea de a avea copii după o naștere) este la fel, mai mare decît în alte state europene, și este peste 13 la sută, se arată în raportul Institutului pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale "Viitorul" și Fundației Friedrich Ebert.

Dacă în anul 1985 doar 5% dintre femei aveau probleme de fertilitate, datele Centrului Național de Management în Sănătate au arătat că în 2012, spre exemplu, au fost înregistrate 886 cazuri noi de infertilitate la femei, cu 47 de cazuri mai mult decît în 2011, iar cifra este chiar mai mare decît în anul 2005. Specialiștii afirmă că în anul 2017 fiecare a treia femeie din Republica Moldova se confruntă cu această problemă.

Cauzele infertilității sînt variate, pornind de la situația socio-economică a țării, pînă la atitudinea societății față de femeie, rolul ei în societate, dar mai ales, atitudinea femeii față de propria sănătate, adresările întîrziate la medic și depistarea întîrziată a infecțiilor care afectează organele reproductive.

Multe persoane, din cauza deficitului de iod, au probleme cu activitatea glandei tiroide. Traumele psihologice, infecțiile virale, febrele, fumatul, alcoolul, stresul, la fel au un impact negativ asupra stării de sănătate.

Pe lângă factorii ce țin de mediu, mai sunt cei legați de relațiile sexuale neprotejate care duc la apariția unor boli transmisibile ca microplasmaza, chlamydia, gonoreea ș.a., care cauzează sarcinile extrauterine, dar și infertilitate.

La 22 octombrie 2016, prin Hotărîrea nr. 1164, Guvernul a aprobat Programul național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pentru anii 2016-2020.

Programul stabilește obiectivele și acțiunile ce urmează a fi întreprinse de autorități în prevenirea și controlul infecției HIV/SIDA, sifilis și gonoree, dar nu cuprinde și acțiuni de investigații și consultație al altor infecții cu transmitere sexuală ce provoacă infertilitatea.

Datele Centrului de Management în Sănătate privind incidența prin Trichomonoză, infecții cu Chlamidia transmise pe cale sexuală (la 100 mii locuitori)

	Trichomoniază				Infecții cu Chlamydia transmise pe cale sexuală			
	abs.		la 100 mii locuitori		abs.		la 100 mii locuitori	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Total pe municipii	1441	1454	149,7	151,1	1152	1108	119,7	115,1
Total pe raioane	4835	4258	186,6	164,3	593	593	22,9	22,9
Instit. Republicane	1359	1361	-	-	319	344	-	-
Total pe MS	7635	7073	214,8	199,0	2064	2045	58,1	57,5

Infecțiile cu transmitere sexuală, cum ar fi sifilisul și gonoreea sînt unele dintre cele mai comune cauze de îmbolnăvire a populației de vîrstă tînră, avînd consecințe negative majore asupra sănătății și potențialului reproductiv al comunității. Incidența sifilisului a constituit în 2014 – 52,1 cazuri la 100000 populație, cu o scădere față de 70,4 cazuri în anul 2010. Incidența gonoreei a constituit în 2014 – 28,2 cazuri la 100000 populație, cu o scădere față de anul 2010, cînd a constituit 36,0 cazuri.

Specialiștii susțin că problemele de infertilitate vizează atît femeile, cît și bărbații, raportul fiind pe alocuri de 50/50.

Conform datelor estimative ale Centrului Sănătatea Reproduserii și Genetica Medicală, din numărul total de cupluri, aproape 20% (140.000 cupluri) suferă de o formă sau alta de infertilitate.

Pentru aproximativ 2,5% (2.500-3.000 femei), problema infertilității poate fi soluționată doar prin metoda fertilizării in vitro.

Cuplurile care își doresc să conceapă un copil recurg la tratamente costisitoare. În noiembrie 2016 a fost adoptat proiectul care a venit cu modificări la Legea privind sănătatea reproducției.

Modificările adoptate permit cuplurilor infertile să facă o procedură de fertilizare in vitro gratuită, ceea ce ar constitui 100 de proceduri pe an. Costul unei pro-

ceduri este de peste 30 000 lei și nu acoperă medicamentele care trebuie administrate de pacientă în condițiile de ambulatoriu.

Prin urmare, avînd un buget limitat nu toate cuplurile pot beneficia de respectiva procedură.

Modificările propuse la Legea nr. 138 din 15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii autorul pune accentul pe prevenția apariției problemelor legate de fertilitate, avînd în vedere că acest aspect nu este legiferat.

Astfel, se propune ca anual, oricărei persoane să-i fie asigurată o consultație și investigație gratuită pentru depistarea precoce a infecțiilor cu transmitere sexuală ce cauzează infertilitatea.

Investigarea urmează a fi realizată indiferent de achitarea sau neachitarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Impactul proiectului asupra domeniului social

Prin implementarea acestor prevederi vom reduce incidența infertilității cauzată de bolile cu transmitere sexuală și vom optimiza cheltuielile din bugetul de stat pe termen lung.

Locul actului în sistemul legislației

Acest proiect de lege se încadrează în categoria actelor legislative organice prin prisma conținutului și specificul de reglementare a relațiilor social-economice.

Argumentarea economico-financiară

Pentru implementarea proiectului de lege sînt necesare mijloace financiare din bugetul de stat. Estimarea costurilor pentru implementarea prevederilor legale urmează a fi efectuate în baza determinării costului per serviciu, per capital sau buget global, după caz. Din acest considerent se mizează ca modificările să intre în vigoare pînă la aprobarea bugetului pentru anul următor.

Odoștaleo Vladimir (B)